

Zarządzenie nr 89/2021
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie
z dnia 29 września 2021 r.
w sprawie Procesu dyplomowania
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie

Na podstawie art. 23 ust 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam *Proces dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie*, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Traci moc obowiązującą *Zarządzenie nr 34/2019 z dnia 12 maja 2019 r. w sprawie procesu dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie*.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2021 r.

Rektor
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

dr hab. inż. Arkadiusz Tofil
profesor PWSZ w Chełmie

Proces dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Zasady realizacji procesu dyplomowania określa Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.
2. Przez „dyplomowanie” rozumie się zespół działań dydaktycznych, naukowych oraz organizacyjnych, mających na celu przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej oraz przeprowadzenie egzaminu dyplomowego kończącego studia.
3. Przez „pracę dyplomową” rozumie się pracę licencjacką, inżynierską oraz magisterską.
4. Złożenie pracy licencjackiej, inżynierskiej lub magisterskiej oraz pozytywne zdanie egzaminu dyplomowego stanowi podstawę do wydania odpowiedniego dyplomu potwierdzającego uzyskanie kwalifikacji pierwszego lub drugiego stopnia.
5. Za zapewnienie właściwej jakości procesu dyplomowania w instytucie odpowiada dyrektor instytutu. Do obowiązków dyrektora instytutu należy:
  - 1) przygotowanie, we współpracy z kierownikiem katedry, wykazu osób proponowanych na promotorów prac dyplomowych,
  - 2) weryfikacja, we współpracy z kierownikiem katedry, zgodności tematów prac dyplomowych z efektami uczenia się określonymi dla danego kierunku studiów,
  - 3) zatwierdzanie tematów prac dyplomowych.
6. Dyrektor instytutu – we współpracy z kierownikiem właściwej katedry – określa zasady pisania prac dyplomowych, w tym wymogi edytorskie, a także zagadnienia na egzamin dyplomowy dla poszczególnych kierunków.
7. Dyrektor instytutu, po zasięgnięciu opinii kierownika właściwej katedry, może określić szczegółowe zasady dyplomowania na poszczególnych kierunkach i specjalnościach studiów prowadzonych w ramach instytutu.

§ 2 Seminarium dyplomowe

1. Celem seminarium lub odpowiednio innych zajęć, w ramach których przygotowywana jest praca dyplomowa, jest przygotowanie studenta do opracowania pracy dyplomowej, tj. pomoc w sformułowaniu tematu pracy, przygotowaniu planu pracy, wyborze metod badawczych, doborze literatury przedmiotu, analizie materiału, zestawieniu wyników badawczych.

2. Liczbę godzin seminarium dyplomowego określa plan studiów.
3. Złożenie we właściwym Dziale Obsługi Studenta zaakceptowanej przez promotora pracy dyplomowej stanowi warunek zaliczenia seminarium dyplomowego lub odpowiednio innych zajęć, w ramach których przygotowywana jest praca dyplomowa.
4. W przypadku, gdy plan studiów przewiduje przygotowanie pracy dyplomowej w ramach innych zajęć niż seminarium dyplomowe, przepisy dotyczące seminarium dyplomowego stosuje się odpowiednio do tych zajęć.

§ 3 Wybór seminarium dyplomowego

1. Dyrektor właściwego instytutu podaje do wiadomości studentów nazwiska osób przewidzianych do prowadzenia seminarium dyplomowego wraz z opisem tematyki seminariów i obszarów zainteresowań naukowych poszczególnych promotorów.
2. W przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Rekomenduje się prowadzenie seminarium dyplomowego przez nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora również w przypadku studiów pierwszego stopnia.
3. Zapisy do grup seminaryjnych prowadzone są przez właściwy Dział Obsługi Studenta.
4. W przypadku gdy grupa seminaryjna nie zostanie uruchomiona, student ma obowiązek przepisać się do innej grupy seminaryjnej.
5. Student, który nie dokona wyboru seminarium, zostanie wpisany na listę uczestników tej grupy seminaryjnej, w której są wolne miejsca.
6. Z uzasadnionych przyczyn promotor może odmówić przyjęcia studenta na seminarium dyplomowe.
7. Na wniosek studenta dyrektor właściwego instytutu może wyrazić zgodę na zmianę promotora, za zgodą promotora, do którego chce się przepisać.

§ 4 Promotor

1. Organizację zajęć, zasady i kryteria oceny seminarium dyplomowego określa promotor.
2. Promotor pracy dyplomowej kieruje przygotowaniem przez studenta pracy dyplomowej.
3. Promotor pracy dyplomowej systematycznie sprawdza postępy studenta w przygotowywaniu pracy dyplomowej.

§ 5 Wybór i zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej

1. Temat pracy dyplomowej powinien być ustalony przez studenta z promotorem nie później niż przed rozpoczęciem ostatniego semestru studiów i zatwierdzony przez dyrektora instytutu.
2. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta oraz plan naukowy kadry, a także możliwość wykonania pracy w terminie. Temat i zakres pracy dyplomowej powinny być zgodne z efektami uczenia się dla danego kierunku i specjalności studiów.
3. W uzasadnionych wypadkach można dokonać zmiany tematu pracy dyplomowej. Zmiana tematu pracy dyplomowej może być dokonana na uzasadniony wniosek studenta lub promotora i powinna być zatwierdzona przez dyrektora instytutu.
4. Przed zatwierdzeniem tematów prac dyplomowych dyrektor instytutu, we współpracy z kierownikiem katedry, dokonuje ich analizy pod względem zgodności z efektami uczenia się dla danego kierunku studiów i danej specjalności, a następnie podejmuje decyzję – w odniesieniu do każdej pracy dyplomowej – albo o akceptacji tematu, albo o konieczności jego zmiany.

§ 6 Praca dyplomowa

1. Praca dyplomowa jest samodzielną pracą studenta, przygotowaną pod kierunkiem promotora.
2. Praca dyplomowa powinna charakteryzować się wysoką jakością merytoryczną. Pisemna praca dyplomowa powinna być poprawna językowo, stylistycznie, redakcyjnie i edytorsko, z zachowaniem poprawności cytowania oraz przestrzeganiem praw autorskich, powinna zawierać wnioski oraz zestawienie wykorzystanej literatury przedmiotu.
3. Promotor ma prawo nie przyjąć pracy zawierającej błędy merytoryczne i formalne.
4. Za merytoryczną i formalną poprawność pracy odpowiada student oraz promotor pracy dyplomowej.
5. Praca dyplomowa studenta podlega weryfikacji systemem antyplagiatowym, zgodnie z procedurą weryfikacji prac dyplomowych, określoną w odrębnym zarządzeniu Rektora PWSZ w Chełmie.
6. Promotor zatwierdza przedłożoną przez studenta pracę poprzez podpisanie opinii w sprawie samodzielności pracy, potwierdzając, iż praca spełnia warunki do przedstawienia jej w postępowaniu o nadanie tytułu zawodowego, a następnie po złożeniu przez studenta pracy zgodnie z Regulaminem Studiów Państwowej Wyższej Szkoły

Zawodowej w Chełmie we właściwym Dziale Obsługi Studenta, zalicza seminarium dyplomowe.

7. Praca dyplomowa przedstawiona do obrony podlega ocenie, wystawianej niezależnie przez promotora pracy oraz recenzenta.
8. Recenzja pracy dyplomowej dokonywana jest przez recenzenta wyznaczonego przez dyrektora właściwego instytutu, w porozumieniu z kierownikiem katedry. W przypadku, gdy w instytucie nie zostały powołane katedry, dyrektor właściwego instytutu wyznacza recenzenta w porozumieniu z nauczycielem akademickim reprezentującym dziedzinę, z zakresu której wykonywana jest praca dyplomowa.
9. Recenzentem pracy może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Dziedzina i dorobek naukowy recenzenta powinny być zgodne z kierunkiem dyplomowania.
10. Praca, która ma charakter praktyczny, może być recenzowana przez nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł magistra oraz znaczące doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie.
11. Recenzja powinna zawierać wnikliwą ocenę poziomu merytorycznego i formalnej strony pracy, w tym szczegółowe uzasadnienie wystawionej oceny.
12. Recenzent składa w Dziale Obsługi Studenta recenzję nie później niż 7 dni przed datą egzaminu dyplomowego.
13. Studentowi przysługuje prawo zapoznania się z recenzją.
14. Jeśli jedna z ocen jest niedostateczna, przed podjęciem decyzji o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego, dyrektor instytutu zasięga opinii dodatkowego recenzenta.
15. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, dyrektor właściwego instytutu może na wniosek studenta wyznaczyć innego recenzenta.
16. Dyrektor instytutu, na uzasadniony wniosek kierownika katedry, może zlecić wykonanie dodatkowej recenzji pracy dyplomowej przez zewnętrznego recenzenta.

§ 7 Prawa autorskie

1. Za przestrzeganie praw autorskich, sposób i uczciwość cytowania odpowiada dyplomant.
2. Uczelnia zamieszcza pisemną pracę dyplomową w ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.
3. W repozytorium nie zamieszcza się prac zawierających informacje podlegające ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

§ 8 Egzamin dyplomowy

1. Celem egzaminu dyplomowego jest sprawdzenie stopnia opanowania przez studenta wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich określonych w programie studiów dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia.
2. Podczas egzaminu dyplomowego Komisja ocenia stopień opanowania przyjętych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, właściwych dla danego kierunku studiów.
3. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego Przewodniczący Komisji ogłasza jego wynik. W przypadku pozytywnego egzaminu dyplomowego, Przewodniczący podaje ostateczny wynik studiów, odczytując oceny składowe.
4. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół obejmujący w szczególności treść zadawanych pytań, oceny udzielonych odpowiedzi, ocenę z egzaminu dyplomowego, ocenę pracy, a także ostateczny wynik studiów. Wzór protokołu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego procesu dyplomowania.